

Overgangsprotocol groep 1-2-3

In het overgangsprotocol is speciale aandacht voor de kleuters, geboren in de maanden oktober/november/december. Bij deze kinderen telt de afweging of ze in 7.7, 7.9 of 8.5, 8.9 jaar de basisschool doorlopen. De 1 oktober regeling, waarbij de geboortedatum de beslissing gaf over wel of niet doorstromen naar de volgende groep, is niet meer van toepassing. In principe kunnen leerlingen, die jarig zijn voor 1 januari, doorstromen naar de volgende groep. Het is niet de datum die bepalend is, maar de persoonlijke ontwikkeling van het kind. De periode van 6 of 7 maanden kan erg veel effect hebben op kinderen, met name als de kinderen gestimuleerd worden op de gebieden waarop de ontwikkeling nog moet plaatsvinden op leerlijnen die in groep 2 worden aangeboden. Voor die kinderen is het goed, omdat ze dan waarschijnlijk de basisschool zonder problemen kunnen doorlopen. Tegelijkertijd is uit onderzoek gebleken dat kleuterbouwverlenging niet altijd het beoogde effect heeft. Een groot aantal van deze kinderen lijkt aan het eind van groep 3 opnieuw problemen te hebben. Dit protocol is opgesteld om de keuze voor deze groep leerlingen verantwoord te nemen.

Overgang groep 1-2
Kinderen geboren in de periode van de zomervakantie tot en met 31 december → starten in groep 1
Door naar groep 2 → bij een A, B, C score op de Cito en voldoende ontwikkeling op de leerlijnen van Parnassys en observaties.
Bespreekgeval → bij 1 lage C, D en/of E-score. Bij onvoldoende ontwikkeling op de leerlijnen van Parnassys en observaties.
In groep 1 blijven de kinderen die voor taal en voor rekenen een D en/of E-score halen.

Overgang groep 2-3
Door naar groep 3 bij een A-B score op de Cito en voldoende ontwikkeling op de leerlijnen van Parnassys en observaties.
Bespreekgeval → bij 1 C en/of D-score. Bij onvoldoende ontwikkeling op de leerlijnen van Parnassys en observaties. Toetspakket beginnende geletterdheid en/of Utrechtse Getalbegrip Toets worden afgenomen. Tijdens het bespreken speelt het effect van de gegeven extra hulp een belangrijke rol.
In groep 2 blijven de kinderen die voor taal en/of rekenen een D en/of E-score halen. Er wordt ook gekeken naar sociaal-emotioneel welbevinden en andere ontwikkelingsgebieden.

In bijzondere gevallen kan er beredeneerd afgeweken worden van dit protocol. Het uiteindelijke besluit hiertoe wordt genomen door de directie.

Stappenplan doublure
De leerkracht observeert, verzamelt toetsgegevens en volgt de leerling op de leerlijnen van Parnassys. Het vakkundige oordeel van de leerkracht speelt een belangrijke rol bij de beslissing tot doorstroming of doublure.
In januari/februari bespreekt de leerkracht de leerling na de groepsbespreking met de intern begeleider.
In februari/maart bespreekt de leerkracht de eventuele doublure met de ouders. Argumenten voor en tegen worden in kaart gebracht. Een nieuw handelingsplan wordt vastgesteld.
De leerkracht bepaalt of eventueel overleg met het schoolzorgteam wenselijk is.
In april/mei worden de ouders nogmaals uitgenodigd voor een gesprek. Doel hiervan is een tussenevaluatie van het handelingsplan en een voortgangsgesprek ten aanzien van een eventuele doublure. Bij dit gesprek kan op verzoek van de leerkracht de intern begeleider aanwezig zijn.
Blijft de leerkracht van mening dat doublure de beste optie is, dan bespreekt hij/zij dit aan hand van de verzamelde gegevens met de directeur/intern begeleider en een leerkracht van groep 3. De leerkracht verwoordt helder wat de doublure voor de leerling gaat opleveren.
Medio juni worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek waarin de uiteindelijke beslissing wordt besproken. Onderdeel van dit gesprek is ook een handelingsplan waarin globaal aangegeven wordt hoe de leerling volgende schooljaar wordt opgevangen. Op grond hiervan maakt de (nieuwe) leerkracht een individueel handelingsplan. De laatste toetsgegevens worden in dit gesprek meegenomen.
In november vindt een evaluatiegesprek plaats met de leerkracht, de intern begeleider en de ouders.

De beslissing voor een doublure ligt bij de school. We gaan ervan uit, dat school de ouders mee heeft kunnen nemen in het proces van besluitvorming via bovenstaande stappen. Hierbij is de mening en inbreng van ouders van groot belang.

Achtergrondinformatie

Kleuterbouwverlenging in de groepen 1 en 2

Het percentage kleuterbouwverlenging is te hoog wanneer het boven de 12 % ligt.

In het rapport van de inspectie wordt dan vermeld dat de school afwijkt van het landelijke beeld. Het percentage wordt berekend door de groep late leerlingen te delen door het totaal aantal leerlingen in groep 3, exclusief de zittenblijvers van groep 3. Een te hoog percentage kleuterbouwverlenging is des te relevanter als de school geen beleid voert om leerlingen te bekijken op een mogelijk verblijf van minder dan twee jaar in de kleuterbouw. In dat geval spreekt de inspecteur de school erop aan dat beleid ontbreekt. In het rapport kunnen de bevindingen van het gesprek worden opgenomen.

Op weg naar een effectief alternatief voor kleuterschoolverlenging

Preventief interveniëren, blijkt een effectieve aanpak te zijn.

1. vroegtijdig signaleren
2. meteen veel extra instructie geven aan risicoleerlingen in een kleine groep
3. ondersteunen van de ouders
4. een proactieve aanpak van de risicoleerlingen vanaf het moment dat ze binnenkomen

Vroegtijdige interventies zijn duidelijk effectiever en efficiënter dan late interventies voor het leersucces van de leerling.

Verder geldt dat voor een 'wat werkt aanpak' vooral de volgende condities van belang zijn: de leerling krijgt meer tijd, kwalitatief hoogstaande instructie en meer herhaling en oefening.

In het algemeen geldt, dat korte termijn of snelle oplossingen voor deze kinderen niet werken. Een doelgerichte aanpak werkt wel.

5 Doorstroom binnen de school (inspectie)

De inspectie gaat ervan uit dat leerlingen in acht jaar de basisschool kunnen doorlopen. De wettelijke basis voor de beoordeling van de doorstroom van leerlingen ligt in de verblijfsduur in het primair onderwijs van – in beginsel – acht jaar en het bevorderen van de continue ontwikkeling (WPO).

5.1 Beslisregel

De inspectie baseert het oordeel over de doorstroom van leerlingen uitsluitend op de doorstroom in groep 3 tot en met 8. Als in groep 3 tot en met 8 gemiddeld over de laatste twee schooljaren 3 procent of minder van de leerlingen blijft zitten, is het oordeel voldoende. Leerlingen die langer ‘kleuteren’ worden dus niet bij dit oordeel betrokken. Het oordeel onvoldoende wordt alleen gegeven als de school meer dan 3 procent zittenblijvers heeft en dit onvoldoende kan worden onderbouwd vanuit het schoolbeleid.

5.2 Schoolbeleid

De inspectie verwacht dat de school kan aantonen dat de verlenging van de schoolloopbaan voortkomt uit schoolbeleid dat erop gericht is de betreffende leerlingen beter toe te rusten voor het vervolgonderwijs. Dit kan aan de hand van onder meer handelingsplannen of individuele leerlijnen en is bijvoorbeeld het geval bij schakelklassen.

5.3 Kleutergroepverlenging

Hoewel het aantal leerlingen met kleutergroepverlenging niet betrokken wordt bij de beoordeling van de doorstroming op de school, kijkt de inspectie hier wel naar. De inspectie verwacht van scholen dat zij goede argumenten hebben wanneer zij leerlingen een verlengde kleuterperiode geven. De inspectie spreekt van kleutergroepverlenging indien een leerling op de teldatum van 1 oktober in groep 3 zeven jaar of ouder is en groep 3 voor de eerste keer doet. Bij de berekening van het percentage kleutergroepverlenging laat de inspectie zittenblijvers in groep 3 dus buiten beschouwing. Wanneer het percentage kleutergroepverlengers hoog is, bespreekt de inspecteur dit met de school. Dat gebeurt in ieder geval op scholen waar de (inmiddels irrelevante) datum van 1 oktober als vaststaande datum voor de overgang naar groep 3 wordt aangehouden. Ook wanneer er geen beleid is voor de doorstroming van groep 1 naar 2 en van groep 2 naar 3 wordt dit besproken.